

För ett grönare Sundbyberg!

FÖR ETT GRÖNARE SUNDBYBERG!	1
1. VALMANIFEST FÖR MANDATPERIODEN 2006-2010	2
SUNDBYBERG 2010	2
NYA LIVSCHANSER	2
JÄMSTÄLLDHET OCH LIKA RÄTTIGHETER	2
GLOBAL SOLIDARITET	2
2. DET LIVSLÅNGA LÄRANDET	3
FÖRSKOLA OCH SKOLA	3
SUNDBYBERG – UTBILDNINGSTADEN	4
3. OMSORGEN OM DE ÄLDRE OCH DE FUNKTIONSHINDRADE	4
4. ARBETE OCH NÄRINGSLIV	5
5. TRAFIK OCH SAMHÄLLSPLANERING	5
6. FÖRVALTAREN	7
7. MILJÖ OCH HÄLSA	7
8. LIKA RÄTTIGHETER	8
JÄMSTÄLLDHET	8
INTEGRATION, MÅNGFALD OCH ANTIDISKRIMINERING	8
9. KULTUR OCH FRITID	9
10. DEMOKRATI	10

1. Valmanifest för mandatperioden 2006-2010

Sundbyberg 2010

Detta är Miljöpartiet de Grönas valmanifest för Sundbybergs stad. Det innehåller allt vi kommer att kämpa för att genomföra oavsett om vi sitter vid makten eller är i opposition. Förutom det som står i detta valmanifest kommer vi att arbeta i enlighet med Miljöpartiets partiprogram för sundbybergarnas bästa.

Nya livschanser

Den gröna politiken ger människor nya livschanser. Samhället ska stödja människor som vill börja om, byta yrke, bryta upp gamla mönster eller pröva nya saker i livet. För att ge människor god grund att utvecklas till självständiga individer krävs en skola med stor mångfald och god kvalitet. Rätten till friår, att vara ledig med sina barn, starta företag eller utbilda sig vidare är därför centrala för en grön politik.

Jämställdhet och lika rättigheter

Alla människor ska ha lika rättigheter och rätt till lika behandling. Vi vill bryta den rådande könsmaktsordningen som leder till underordning av kvinnor och som resulterar i sämre villkor i arbetslivet när det gäller lön och karriär. Av fundamental betydelse i kampen för lika rättigheter är att alla människor oavsett hudfärg, etnicitet, religion, sexuell läggning, funktionshinder eller ålder ska ha lika rättigheter. Ingen ska diskrimineras! Det är därför nödvändigt att ifrågasätta och riva de diskriminerande strukturerna i samhället. Miljöpartiet driver en aktiv politik mot diskriminering för att bryta fattigdom, segregering och utanförskap.

Global solidaritet

Vi vill att kommunen ska dra sitt strå till stacken för att uppnå en hållbar utveckling, lokalt men även globalt. Sundbyberg ska ställa tydliga krav och agera genom att i sina upphandlingar kräva att de som handlar med kommunen tar sitt sociala och miljömässiga ansvar. Vi vill att Sundbybergs stad utvecklar sina vänortssamarbeten så att det blir ett tydligt partnerskap på alla parter villkor. Genom att agera lokalt men tänka globalt är en bättre värld möjlig!

2. Det livslånga lärandet

Förskola och skola

Miljöpartiet de gröna arbetar för ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle styrt av demokratiska värderingar. Hela utbildningen från förskola till högskola har en nyckelfunktion i arbetet att skapa ett sådant samhälle. Sundbybergs skolor ska vara goda miljöer för lärande där det hållbara samhället finns med både i teori och i praktik. Barn och ungdomar behöver insikt i sin egen historia och vetskap om att de är med och formar framtiden. Förståelsen och respekten för andra folk och kulturer liksom jämställdhet mellan könen är livsviktig. Barnen är vår framtid och därför är det extra viktigt att alla kommunala verksamheter skall utgå ifrån FN:s barn konventionen för att säkerställa barnens behov. Alla elever ska få en god utbildning som är anpassad till den enskilda eleven.

Vi ser inte skolans organisationsform som det primära, det viktigaste är kvaliteten. Vi ser det som en möjlighet att friskolor etablerar sig i staden. Sundbybergs skolor ska vara av hög kvalitet, med goda kontakter mot omvärlden och stå sig väl i konkurrensen om eleverna i Stockholmsregionen.

Vi vill att:

1. barngrupperna i förskolorna skall minska och ge större utrymme för varje individ
2. redan från tidig ålder sätt in en plan för att förebygga mobbning
3. andelen behöriga förskolelärare ska vara hög på alla nivåer.
4. skolorna ska dokumentera elevernas kunskaper för att tidigt upptäcka och motverka kunskapsluckor
5. skolan ska vara timplanefri
6. skolgårdarna ska vara gröna, stimulera till lek och upplevas som trygga
7. skoltid är skoltid och fritid är fritid. Med det menar vi att alla elever ska få möjlighet att göra allt skolarbete inom tiden de är på skolan.
8. elevernas inflytande i skolorna skall ökas och samarbete mellan elev och lärare utvecklas redan i tidig ålder. Eleverna skall ges större ansvar för att kunna påverka sin skola.
9. staden skall stötta elevernas flerspråkighet och modersmål från tidig ålder.
10. fysiska aktiviteter i skolorna ska vara en självklarhet, till exempel genom stärkt samarbete mellan skolorna och idrottsrörelsen

11. förskolorna och skolorna skall vara trygga för alla. Detta kan ske genom lokala antimobbingsplaner, elevstödjare och genom att personal är synliga i skolmiljön även utanför klassrummen
12. alla Sundbybergs skolor ska handikappanpassas.

Sundbyberg – utbildningsstaden

Vårt mål är att Sundbyberg ska bli en utbildningsstad där staden erbjuder ett stort antal utbildningsvägar. De som av olika orsaker inte lämnar gymnasiet utan fullgoda kunskaper och färdigheter ska erbjudas hjälp att hitta nya livschanser.

Vi vill att:

1. kunskapsnivån i kärnämnen ska vara hög
2. andelen behöriga lärare i våra gymnasieskolor ska vara hög
3. andelen elever som lämnar gymnasiet, Komvux eller SFI med fullgoda kunskaper och färdigheter ska vara hög
4. det ska finnas ett stort utbud av yrkesutbildningar inom stadens gymnasieskolor och på Komvux
5. eleverna ska ha ett stort inflytande över sin skolgång och arbetsmiljö
6. Komvux ska aktivt arbeta för att ge möjlighet till nya livschanser genom att rikta utbildningar mot särskilda grupper. Det kan vara ”starta-eget”- utbildningar, ”svenska för företagare” eller riktade utbildningar mot lågutbildade kvinnor.
7. staden i samarbete med arbetsförmedlingen och näringslivet underlättar för arbetslösa och unga att hitta till ett nytt yrke, till exempel genom praktikplatser eller omskolning

3. Omsorgen om de äldre och de funktionshindrade

Miljöpartiets mål är att uppnå ett öppet, rättvist, solidariskt och kärleksfullt samhälle. Samhället ska garantera valfrihet i boendeform och en värdig vård för de äldre och funktionshindrade. Vi vill att de äldre ska ha möjlighet att bo hemma så länge de vill. Det sociala nätverket är viktigt för att må bra. Därför vill vi se ett ökat samarbete mellan Staden och ideella krafter som föreningar och volontärer. Staden ska stötta föreningslivet även för de äldre.

Personalen är den viktigaste resursen för att uppnå en bra omsorg. Det ska vara attraktivt att arbeta inom äldreomsorgen i Sundbyberg.

Vi vill att:

1. väntetiderna till ett särskilt boende ska vara korta när behovet att flytta till ett sådant uppstår
2. staden ska satsa på personalens kompetensutveckling
3. äldre ska kunna erbjudas vård och omsorg på sitt eget modersmål
4. anhöriga som vårdar sina äldre ska ha rätt till både ekonomisk och personellt stöd
5. staden ska arbeta för att bryta isolering hos de äldre och omsorgsbehövande, till exempel genom samlingslokaler och föreningsstöd
6. staden ska ha avdelningar där det är möjligt för vårdtagarna att möta djur.
7. hemlösa och personer med psykisk ohälsa garanteras ett lämpligt boende och vid behov stöd och tillgång till vårdpersonal

4. Arbete och näringsliv

Företag och det privata näringslivet har en nyckelroll i skapandet av ett hållbart samhälle. Genom att staden ställer krav vid upphandlingar så kommer näringslivet snabbare ställa om till hållbarhet. För att öppna vägen för nya arbetstillfällen, och nya livschanser, krävs ett bra samarbete mellan staden och företagen.

Vi anser att socialbidraget ska ses som en tillfällig lösning för personer som hamnat snett i tillvaron, inte ett permanent tillstånd. Socialbidrag ska kombineras med hjälp att hitta nytt jobb eller hitta till utbildning. Socialbidraget ska vara ett sätt att hitta nya livschanser.

Vi vill att:

1. stadens näringslivspolitik ska gynna företagandet och samarbetet med småföretagen ska vara starkt
2. det ska vara lätt för småföretagare att etablera sig i Sundbyberg
3. även små företag ges möjlighet att delta i upphandlingar från staden
4. staden skapar möjligheter för kompetensutveckling för småföretagare, samt underlättar för dessa att bilda nätverk
5. starta eget utbildning för gymnasieelever inrättas.
6. staden ställer tydliga miljö- och sociala krav i sina upphandlingar

5. Trafik och samhällsplanering

Idag står det tusentals människor i kö för bostäder. Sundbyberg måste dra sitt strå till stacken att lösa bostadsbristen, särskilt bland unga. Vi vill att bebyggelse sker genom förtätningar i existerande bostadsområden. Men samtidigt får detta inte hota stadens parker och grönområden.

Vi tror på Sundbyberg Centrum och vi vill se en positiv utveckling där. Sundbybergs centrum ska vara mer attraktivt för både medborgare och företagare genom att järnvägen grävs ner, och att Lorrygallerian och Sturegatan utvecklas. På sikt vill vi att Sturegatan görs om till gångata. Genom Sturegatans karaktär så kommer den att komplettera Lorrygallerian. Vi ser Lorrygallerian som en del i utvecklingen att få levande stadskärnor i regionen, där man inte är beroende av bilen kunna handla. Vi måste satsa mer på tillgängligheten i staden så att alla medborgare ges möjlighet att vara delaktiga i samhället.

Vi vill att:

1. staden ska uppnå riksdagens mål om ett tillgängligt samhälle till år 2010.
2. fler bostäder med olika upplåtelseformer byggs i Rissne, Hallonbergen och Ör.
3. det ska finnas en mångfald av boendeformer i stora Ursvik
4. vid förtätningar ska synpunkter från de boende i området väga tungt
5. nybyggnation görs på redan hårdgjorda ytor
6. goda boendemiljöer säkerställs även i tätbebyggda områden
7. staden ska ställa höga miljökrav vid nybyggnationer
8. Sundbyberg ska ha en bra avfallshantering som bygger på principen att avfallet ska återvinnas
9. solfångare och solcellpaneler prövas på alla nybyggda hus
10. området norr om Igelbäckens naturreservat ska bevaras som grönområde. All verksamhet i det området ska vara förenliga med naturreservatet. Vår ambition är att även detta område ska ingå i naturreservatet
11. små- och bostadsnära parker värnas
12. att Vattentornet kan öppnas för allmänheten genom att någon slags publik verksamhet inrättas
13. tryggheten i alla stadsdelar ökas genom att skapa fler mötesplatser
14. staden utvecklar egen bilpool eller samarbetar med redan existerande
15. inga nya motorleder i regionen byggs men att man satsar på att bygga ut kollektivtrafiken istället
16. ekologiskt hållbara byggmaterial (t.ex. massivt trä) ska prövas i nybyggnationer

17. det ska vara lätt och säkert att cykla i och kring Sundbyberg.
18. maximal hastighet i alla bostadsområden i Sundbyberg ska vara 30 km/h
19. parker och grönområden ska upplevas trygga av alla, genom god belysning och skötsel av parkerna

6. Förvaltaren

För att Sundbybergs stad skall kunna upprätthålla en rättvis bostadspolitik och erbjuda sina medborgare bostad är det viktigt att värna om sitt helägda bolag, Förvaltaren. Vi vill att Förvaltaren ska ta en aktivare del i utvecklingen av Sundbyberg.

Vi vill att:

1. av staden antagna policydokument ska gälla även Förvaltaren
2. Förvaltaren fortsätter i kommunal regi
3. Förvaltaren ska arbeta för att bolagets bostadsområden upplevs som trygga. Till exempel vill vi att Tryggve utökas till hela staden
4. en kommunal bostadsförmedling i samarbete mellan Förvaltaren och privata fastighetsägarna inrättas som erbjuder medborgarna en bostad efter deras behov
5. det i alla bostadsområden ska finnas en mångfald av boende och upplåtelseformer, båda genom nybyggnation och ombildningar
6. det valfria lägenhetsunderhållet (VLU) slopas
7. kooperativa hyresrätterska prövas både vid nybyggnation och som alternativ vid ombildningar

7. Miljö och hälsa

Dagens miljöproblem kan lösas genom att vi tänker globalt, men agerar lokalt. Liksom alla lokala aktörer måste Sundbyberg arbeta aktivt för att minska klimatpåverkan. Tillsyn enligt miljöbalken ska användas som ett sätt att uppnå de regionala och nationella miljömålen.

Sundbyberg ska vara en stad där det är hälsosamt att leva och bo. Genom tillsynen kan staden arbeta för att de krogar och restauranger som ligger inom stadens gränser har hög kvalitet och att de upplevs som trygga. Staden ska fortsätta bedriva utbildningar för krögare i ansvarsfull alkoholserving.

Vi vill att:

1. Igelbäckens naturreservat vårdas ur både som naturresurs och ett strövområde.

2. Sundbybergs tillsyn ska grunda sig på principen "Förorenaren betalar"
3. staden ska genom sin tillsyn säkra att krogar och restauranger i staden har en hög kvalitet
4. ekologisk mat ska serveras i vår kommunala omsorg och skolor
5. staden ska arbeta aktivt mot rökning och annat drogberoende

8. Lika rättigheter

Jämställdhet

Trots utvecklingen i Sverige finns det fortfarande diskriminering på grund av etniskt ursprung, kön, funktionshinder eller sexuell läggning. Jämställdhet och jämlikhet är grunden för ett rättvis och mångfacetterade samhälle. Traditionella könsroller, både mäns och kvinnors, är skadliga. Både män och kvinnor vinner på ett jämställt samhälle. För att neutralisera dominansen av visst kön inom olika yrkeskategorier är vi positiva till att vid nyanställningar och då de sökande har likvärdiga meriter ska personer med underrepresenterat kön ges förtur.

Vi vill att:

1. löneklyftor mellan könen ska tas bort
2. skolan ska tidigt arbeta för att motverka traditionella könsroller
3. staden ska stödja kvinno- och mansjourer som arbetar i Sundbyberg
4. stadens mark ska vara fri från sexistisk reklam
5. ska stödja kvinnor som vill starta företag
6. kvinnor som utsätts för våld eller hot om våld ska ha rätt till ett skyddat boende.

Integration, mångfald och antidiskriminering

Integration och mångfald lyser med sin frånvaro i de flesta politiska diskussionerna. En viktig förutsättning för integration är att alla i samhället ska ha lika möjligheter och lika villkor. Detta gäller inte alla grupper i vårt samhälle idag. Integration handlar om att lyfta fram människornas olikheter för att och skapa något nytt, något berikande. Integrations- och mångfalds arbete är ett sätt att stärka den demokratiska processen i samhället.

Vi vill att:

1. personalsammansättningen på alla nivåer i staden ska motsvara befolkningsstrukturen i Sundbyberg.

2. mångfaldsplanen kompletteras med en antidiskrimineringsplan. Syftet med denna skall vara att ge lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett kön, etniskt härkomst eller religiös tillhörighet
3. staden analyserar sina regelverk och reglemente med avsikt att ta bort regler som diskriminerar
4. staden ska tillämpa antidiskrimineringsklausuler i stadens upphandlingspolicy och i alkoholtillstånd
5. flerspråkighet ska ses som en kompetens när Sundbybergs stad anställer personal
6. utlandsfödda svenskar ska ha möjlighet att ta ledig för att fira sina stora kulturella eller religiösa högtider
7. staden kräver jämställdhets- och antidiskrimineringsplaner av de föreningar som får föreningsbidrag
8. kunskapen och insikten om mångfaldsfrågor ska ökas inom såväl egen verksamhet som verksamhet som drivs på entreprenad
9. staden ska åta sig ett generöst och humant flyktingmottagande

9. Kultur och fritid

Demokrati kräver öppenhet och för att människor skall engagera sig i sina vardagsfrågor behövs det att gapet mellan folkvalda och medborgarna minskas. Denna klyfta kan minskas genom att staden arbetar med att hålla dialogen öppen med medborgarna. Till exempel kan kommunala beslutsforum hållas öppna för medborgarna där det är möjligt och staden ska arbeta mer med öppna rådslag.

Vi vill att:

1. ett kommunalt ridhus byggs
2. att ungdomar ges möjlighet till spontanidrott på deras egna villkor. Vi vill se aktivitetsparker med till exempel skateboardramper eller basketplaner nära där ungdomar vistas.
3. Musikskolan ska vara tillgänglig för alla elever i Sundbyberg
4. Marabouparken ska ges möjligheter att fortsätta utvecklas till en konstinstitution av nationellt intresse.
5. kompetensen hos Marabouparkens personal ska tas tillvara för den offentliga konsten i alla stadsdelar.
6. staden ska ta tillbaka ansvaret för hembyggdmuseet.

10. Demokrati

Kulturen är en del av människas vardag. Den stärker självbilden och gemenskapen såväl hos unga som äldre. Kulturcentrum i Hallonbergen är ett exempel på en bra verksamhet där staden kan erbjuda möjlighet till spontant kulturell verksamhet. Vi ser att stadens bibliotek har en viktig och självklar roll att spela i utvecklingen för Sundbybergs centrum. Vi vill att biblioteket ska få större lokaler som är bättre anpassade för alla människor.

Vi vill att:

1. ett kommunalt ridhus byggs
2. att ungdomar ges möjlighet till spontanidrott på deras egna villkor. Vi vill se aktivitetsparker med till exempel skateboardramper eller basketplaner nära där ungdomar vistas.
3. Musikskolan ska vara tillgänglig för alla elever i Sundbyberg
4. Marabouparken ska ges möjligheter att fortsätta utvecklas till en konstinstitution av nationellt intresse.
5. kompetensen hos Marabouparkens personal ska tas tillvara för den offentliga konsten i alla stadsdelar.
6. staden ska ta tillbaka ansvaret för hembyggmuseet.

Demokrati kräver öppenhet och för att människor skall engagera sig i sina vardagsfrågor behövs det att gapet mellan folkvalda och medborgarna minskas. Denna klyfta kan minskas genom att staden arbetar med att hålla dialogen öppen med medborgarna. Till exempel kan kommunala beslutsforum hållas öppna för medborgarna där det är möjligt och staden ska arbeta mer med öppna rådslag.

Vi vill att:

1. alla stadens verksamheter öppnas för brukarinflytande
2. eleverna skall ges större ansvar för att kunna påverka sin skola. Graden av inflytande ska öka i takt med elevernas ålder, så ju äldre elever desto mer inflytande
3. möjligheten att lämna medborgarförslag ska utvecklas så att de hanteras på nämndnivå
4. staden ska ställa krav på insyn hos företagen som man upphandlar tjänster av
5. nämndmöten ska kunna vara öppna för allmänheten där det är möjligt.